

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Одеська морська академія"
Освітня програма	51816 Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил)

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.05.2024 р.

Справа № 0901/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 25 "Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону" у складі:

Майстренко Олександр Васильович – головуючий,

Белай Сергій Вікторович,

Дяченко Володимир Іванович,

Кононов Олексій Анатолійович,

Кузавков Василь Вікторович,

Пилипчук Валентин Володимирович,

Рижов Ігор Миколайович,

Ролін Ігор Федорович,

Стрінада Віктор Васильович,

за участі запрошених осіб:

Шевченко Руслан Іванович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Одеська морська академія"
Назва ВСП ЗВО	Інститут Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія"
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51816
Назва ОП	Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил)
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП полягають у формуванні та розвитку загальних і професійних компетентностей майбутніх офіцерів, які здатні грамотно керувати військовими колективами в можуть розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійної діяльності у сфері пошуково-рятувальних та водолазно-аварійних робіт на морі. Унікальністю ОП є підготовка фахівців офіцерського складу з широким спектром спроможностей з питань планування рятувальних операцій, експлуатації та ремонту рятувальних засобів забезпечення водолазних спусків, організації пошуково-рятувальних та водолазно-аварійних робіт на морі, з присвоєнням вищої водолазної кваліфікації у ЗС України "водолазний спеціаліст" чого немає в жодній існуючій в Україні освітній програмі. Місія ЗВО зазначена у нормативних документах ІВМС: "Положення про ІВМС" (<https://bitly.ws/3hsAr>) п.1.7 "Інститут функціонує з метою: підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації військових фахівців за відповідними рівнями вищої освіти для проходження військової служби у Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, а також правоохоронних органах спеціального призначення..." та "Стратегії розвитку ІВМС на період до 2030 року" (<https://bitly.ws/3hsBS>) - "Місія (основне завдання) інституту ВМС - Задоволення потреб ВМС ЗС України та Державної прикордонної служби України (ДПС України) в підготовці військово-морського спеціаліста: лідера нового типу, наповненого найвищими ідеями відданості, честі та служіння Українському народові та своїй Державі; інтелектуала, який здатний не тільки успішно застосовувати, а також генерувати нові знання в умовах сьогодення та у майбутньому". Відповідно до «Стратегії ІВМС» (<https://bitly.ws/3hsDS>) та «Стратегії розвитку ІВМС на період до 2030 року" (<https://bitly.ws/3hsBS>) візією Інституту ВМС, є вибудовування системи підготовки людського капіталу, не тільки з погляду ефективності, а також її адаптивності, яка поєднується з управлінням кар'єрою, що дозволить сформувати кадровий резерв для ВМС ЗС України основою яких будуть професійні офіцери та старшинський склад, підготовленні на основі Євроатлантичних принципів, цінностей, етики та моралі. Реалізація закладених в стратегіях кроків передбачає набуття ІВМС спроможностей стати освітнім та інноваційним хабом в сфері забезпечення військово-морської діяльності держави та бути конкурентоздатним серед закладів вищої освіти України, що надають освітні та наукові послуги в галузі морській діяльності України. Аналіз змісту наведених тверджень та результати спілкування зі стейкхолдерами дозволяє стверджувати, що сформульована мета ОП є чіткою, конкретною та такою, яка відповідає місії та стратегії ІВМС й корелюється зі спеціальністю.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Інтереси роботодавців (Командування Військово-Морських Сил Збройних Сил України (далі - КВМС) враховані шляхом впровадження під час розроблення ОП Професійного стандарту офіцера тактичного рівня Збройних Сил України (пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі), у якому сформульовані та визначені компетентності (військово-професійні та військово-спеціальні), результати навчання (військово-професійної та військово-спеціальної підготовки), перелік службових (бойових) функції та їхній опис, які повною мірою знайшли своє відображення у ОП. До складу робочої групи з розроблення ОП включені представники роботодавця (КВМС). Під час розроблення проєкт ОП надавався на погодження замовнику, зміст її опрацьовувався з урахуванням аналізу та узагальнення рекомендацій, отриманих у рецензіях. Остаточний варіант ОП погоджено як Директором Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України так і Командувачем ВМС ЗС України, який є основним роботодавцем випускників за даною ОП. Інтереси академічної спільноти враховані шляхом опрацювання та узагальнення їх рекомендацій, отриманих під час надання своїх зауважень та пропозицій гаранту ОП, за результатами розгляду проєкту ОП, який був представлений на обговорення академічній спільноті до погодження з

замовником на підготовку, шляхом винесення проекту ОП для обговорення під час круглого столу, на який залучались начальники (завідувачі) кафедр та науково-педагогічні працівники ІВМС. ОП та зміни до неї, обговорюються та схвалюються на засіданні Вченої ради ІВМС. Здобувачі вищої освіти безпосередньо були долучені до розроблення ОП - до складу робочої групи з розроблення ОП включені здобувачі, які проходили підготовку за порідненою ОП. Крім того, здобувачі вищої освіти долучаються до формування цілей освітньої програми та програмних результатів під час навчання шляхом участі у щорічних моніторингах оцінювання якості освіти, через проведення як анонімних опитувань, так і при проведенні зустрічей. До складу Вченої ради Інституту входять представники здобувачів вищої освіти, які приймають участь у розгляді та затвердженні результатів моніторингу ОП. Під час перегляду ОП, що було викликано змінами в Стандарті Вищої освіти (Наказ МОН України від 13.01.2022 р. №26), за поданням представника замовника до змісту ОП було введено ОК ВС13, що було затверджено на засіданні кафедри ЗВД (протокол №7 від 24.06.2022 р.) та схвалено академічною спільнотою ІВМС (протокол засідання Вченої ради ІВМС №10 від 29.06.2024 р). Під час зустрічей з різними фокус-групами та в результаті аналізу наданих експертній групі відповідних доказових матеріалів, в рамках візиту до ІВМС, отримано підтвердження того, що залучення стейкхолдерів мало реальний, а не формальний характер.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням безпекових питань та національних інтересів України на морі, Стратегії Військово-Морських Сил Збройних Сил України 2035 та потреби військових частини та підрозділів Військово-Морських Сил Збройних Сил України у висококваліфікованих військових фахівцях, які спроможні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час проведення пошуковорятувальних операцій у Військово-Морських Сил Збройних Сил України, що передбачає застосування наукових теорій і методів при проведенні розрахунків рятувальних операцій, експлуатацію та ремонт рятувальних засобів забезпечення водолозних спусків та робіт, управління ресурсами та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Під час формування цілей ОП та програмних результатів навчання було враховано галузевий контекст та тенденції розвитку ринку праці, оскільки ОП забезпечує в т.ч. набуття спроможностей фахівців водолозної справи з присвоєнням вищої водолозної кваліфікації у ЗС України "водолозний спеціаліст". Програмні результати навчання визначені та корегуються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. Представники роботодавців здійснюють постійний моніторинг та супроводження даної ОП, шляхом надання рекомендацій з її подальшого розвитку. Враховуючи, що випускники за ОП будуть проходити військову службу у військових частинах, які розташовані у всіх регіонах України, то регіональний контекст не є релевантним для ОП. Під час розроблення ОП було вивчено та враховано досвід вітчизняних ЗВО щодо підготовки військових фахівців вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» а також враховано досвід країн-партнерів НАТО. З цією метою НПП кафедри загальновійськових дисциплін були співвиконавцями комплексної НДР «Рекомендації щодо подальшого реформування системи військової освіти ЗС України на основі вивчення досвіду трансформації системи освіти у країнах-колишніх членів організації Варшавського договору до сучасних моделей підготовки військових фахівців прийнятих у країнах – членах НАТО», під час виконання якої був проведений моніторинг ОП (в межах відкритого доступу) ВВНЗ країн Болгарії та Румунії, зокрема, військовоморських академій. Результати моніторингу ОП ВВНЗ країн членів та партнерів НАТО в рамках НДР, після обговорення з стейкхолдерами, знайшли своє відображення у формуванні знань, умінь і навичок для виконання посадових обов'язків військово-морського спеціаліста за єдиними вимогами із представниками армій країн НАТО, зокрема у ОК ЗО5, ВП2, ВП14, ВС2. Наведені факти знайшли своє підтвердження в ході бесід з фокус-групами та в результаті аналізу наданих експертній групі відповідних доказових матеріалів, в рамках візиту до ІВМС.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма "Пошуково-рятувальні та водолозно-аварійні роботи на морі" дозволяє досягти результатів навчання визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» для першого (бакалаврського рівня освіти) рівня освіти. Аналіз освітніх компонентів ОП та їх змістовного наповнення, наданих експертній групі в рамках візиту до ІВМС, дає можливість стверджувати що 58 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та професійних (фахових) компетентностей за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)», що визначені Стандартом вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Експертна група встановила, що виходячи зі змісту ОП "Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі" та навчального плану, які були надані експертній групі під час візиту до ІВМС, обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, з яких 173 кредити ЄКТС (72,1 % загального обсягу ОП) спрямовано на формування компетентностей визначених стандартом вищої освіти та професійним стандартом, 67 кредитів ЄКТС (27,9 % загального обсягу ОП) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Експертна група засвідчує, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам Закону України про вищу освіту, а саме пункту 4 статті 5 щодо обсягу ОП на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» для першого (бакалаврського) рівня освіти

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Представлена ОП, яка була надана експертній групі під час візиту до ІВМС, має необхідні реквізити, передмову; профіль ОП у якому зазначено - загальну інформацію, мету та характеристику ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації ОП та академічну мобільність; перелік компонентів ОП та структурно-логічну схему ОП; форму випускної атестації здобувачів вищої освіти; матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОП. Аналіз навчального плану (який був наданий експертній групі під час візиту до ІВМС), структурно-логічної схеми вивчення ОК та робочих програм навчальних дисциплін показав, що всі освітні компоненти ОП складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Всі програмні результати навчання, визначені в ОП стандартом вищої освіти та професійним стандартом досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Головною метою ОП "Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі" є формування та розвиток загальних і професійних компетентностей майбутніх офіцерів, які здатні грамотно керувати військовими колективами і можуть розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійної діяльності у сфері пошуково-рятувальних та водолазно-аварійних робіт на морі, що відповідає меті навчання, яка визначена предметною областю Стандарту вищої освіти за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» для першого (бакалаврського) рівня освіти. Аналіз ОП показав, що її зміст відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Стандартом вищої освіти із спеціальності 254 «Забезпечення військ (сил)» визначено, що предметна область складається з трьох об'єктів вивчення та діяльності: 1. Загальні принципи буття і пізнання, явища, матеріальні системи, їх функціонування та перетворення, створення та читання знакових систем (предмет – схеми, цифри, умовні позначки, формули, слова, шифри, коди, таблиці). На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані освітні компоненти: ЗО2, ЗО3, ЗО4, ЗО6, ВП1, ВП4, ВП12, ВС5, ВС8, ВС13. 2. Взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мікрогрупа, (екіпаж, обслуга), мала група (військовий підрозділ). На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані освітні компоненти: ЗО1, ЗО6, ВП2, ВП3, ВП5, ВП13, ВП14, ВС4. 3. Експлуатація і бойове застосування озброєння та військової техніки (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, матеріали). На забезпечення даного об'єкту предметної області спрямовані освітні компоненти: ВП6, ВП7, ВП10, ВС6, ВС9, ВС10, ВС11, ВС12. Теоретичний зміст предметної області – основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції, принципи і методи, які використовуються для управління військовими підрозділами в ході їх бойового застосування та у повсякденній діяльності розкривається в ОП під час вивчення ОК ЗО3, ЗО4, ВП1, ВП2, ВП3, ВС1, ВС3. Для досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання під час реалізації ОП, зокрема на освітніх компонентах ВС1, ВС2, ВС8, ВС9, ВС11, ВС12, ВС13, ПО1, ПО2 широко застосовуються кораблі, катера та судна, що входять до складу Військово-Морських Сил Збройних Сил України та інших військових формувань, що належать до Сектору безпеки оборони та утворених відповідно до законодавства України, водолазне обладнання та спорядження для виконання практичних спусків та проведення аварійних робіт на морі, що повною мірою відповідає інструментам та обладнанню визначеним описом предметної області спеціальності. Таким чином, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 254 " Забезпечення військ (сил)".

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача на ОП реалізується шляхом: вибору навчальних дисциплін обсягом, передбаченим законодавством (що становить не менш як 25% від загального обсягу ЄКТС за ОП), вибору тематики наукових робіт у межах наукових гуртків та апробацією їх результатів на наукових заходах за власним вибором здобувачів вищої освіти. Процедура вибору дисциплін і формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється "Положенням про вільний вибір курсантами навчальних дисциплін в ІВМС". Структура ОП у редакції передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти одного з двох блоків вибіркового ОК з циклу загальної підготовки, які складають 28 кредитів ЄКТС та одного з двох блоків вибіркового ОК з циклу професійної підготовки, які складають 39 кредитів ЄКТС (всього 67 кредитів ЄКТС (27,9 % загального обсягу ОП) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти.) Аналіз наданих експертній групі індивідуальних навчальних планів ЗВО різних курсів навчання показав, що в них відображено як обов'язкові, так і вибіркові ОК. За результатами опитування фокус групи здобувачі вищої освіти зазначили, що процедура вибору

навчальних дисциплін є зрозумілою та прийнятною. Ознайомлення здобувачів із переліком вибіркових компонентів блоків з циклу загальної підготовки проводиться наприкінці навчання у 1 семестрі, а ознайомлення із переліком вибіркових компонентів блоків з циклу професійної підготовки наприкінці 3 семестру навчання. До ознайомлення залучаються гарант ОП, куратор навчальної групи, представники навчального відділення ІВМС та начальники відповідних кафедр, які пропонують вибіркові дисципліни. Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подання письмової заяви (рапорту) до навчального відділення ІВМС. Після здійснення вибору навчальні дисципліни заносяться до індивідуального навчального плану. Поряд цим, експертна група відмічає, що до ОП та навчального плану включені як обов'язкові так і вибіркові дисципліни, що унеможливує вибір здобувачами вищої освіти освітніх компонентів з інших ОП, які реалізуються у ІВМС. Крім того вибір здобувачами вищої освіти вибіркових ОК та формування індивідуальної освітньої траєкторії (розроблення індивідуального навчального плану) здійснюється на період підготовки за ОП (для вибіркових ОК циклу загальної підготовки - на 2-6 семестри, для вибіркових ОК циклу професійної підготовки - на 4-8 семестри), а не на навчальний рік як визначено "Положенням про вільний вибір курсантами навчальних дисциплін в ІВМС", що дещо обмежує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти та унеможливує її корегування протягом періоду навчання за ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На ОП досягнення програмних результатів навчання необхідних для подальшої професійної діяльності передбачено шляхом проведення практичних занять, під час яких практично відпрацьовуються тактичні дії, використання та заходи з технічної експлуатації зразків озброєння та військової техніки ВМС ЗС України, заходи з пошуковорятувальних та водолоазно-аварійних робіт на морі. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін освітніх компонентів, які забезпечують досягнення визначених стандартом вищої освіти та професійним стандартом програмних результатів навчання практичної підготовки (ВП8, ВП9, ВС1, ВС5, ВС6, ВС10, ВС13), а також вибіркових освітніх компонентів (ЗВ1.1, ЗВ2.1, ПВ1.8, ПВ1.10, ПВ2.8, ПВ2.10) дає підстави стверджувати що біля 70% бюджету навчального часу проводиться у формі практичних занять. ОП та навчальним планом, які були надані експертній групі під час візиту до ІВМСІ, передбачено проведення навчальної практики обсягом 9 кредитів ЄКТС та флотське стажування обсягом 6 кредитів ЄКТС. Загальний бюджет навчального часу для проведення практик та стажування складає 15 кредитів ЄКТС (6,3 % загального обсягу ОП). Навчальна практика проводиться після кожного року навчання (у 2, 4, та 6 семестрах) тривалістю по 4 тижні, які проводяться в навчальних центрах, кораблях, катерах та суднах, водолоазній станції з метою набуття первинних практичних навичок з виконання пошуково-рятувальних та водолоазно-аварійних робіт на морі, набуття практичних навичок з організації та проведення водолоазних спусків, особливостей експлуатації водолоазного та рятувального обладнання та отримання додаткових кваліфікацій таких як "водолоаз-підривник" та "водолоаз-зварювальник". Флотське стажування проводиться на випусковому курсі у 8 семестрі навчання тривалістю 6 тижнів. Програми флотського стажування, щорічно розробляється профільною кафедрою та затверджується замовником. Загальний порядок організації практичних занять, проходження практик та флотського стажування визначені "Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ "ОМА". Експертною групою під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, представниками замовника та в результаті аналізу наданих експертній групі відповідних доказових матеріалів, в рамках візиту до ІВМС, встановлено: базами флотського стажування є судна (катера), підрозділи пошуково-рятувального забезпечення ВМС ЗС України, в яких подальшому планується працевлаштування здобувачів вищої освіти; представники роботодавця приймають активну участь у плануванні та проведенні заходів практичної підготовки; за результатами практик та стажування відбувається комісійне заслуховування здобувачів вищої освіти з метою визначення компетентностей, здобутих та/або розвинених під час практичної підготовки за ОП, а також з метою визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти результатами здобутими під час практичної підготовки за ОП; здобувачі вищої освіти задоволені рівнем практичної підготовки, яка надається на ОП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз ОП та змісту робочих програм ОК (які були надані експертній групі під час візиту до ІВМС) дає підстави стверджувати, що формування соціальних навичок (softskills) здобувачів вищої освіти відповідає цілям ОП і забезпечується більшістю ОК. Так: комунікативні навички, які передбачають формування вербальних та невербальних навичок (спілкування словесне, письмове, електронна переписка), а також формування важливих навичок відстоювати свою точку зору, спілкування у конфліктних ситуаціях, уміння слухати вести бесіду та спір формуються під час опанування ОК: ЗО1, ЗО2, ЗО5, ЗО6, ВП13, ВС4; уміння виступати публічно – навички, які формують у здобувача уміння вести себе правильно на публіці, представляти інформацію своїм колегам та спілкуватися з командою – формуються протягом всього періоду навчання у ході відпрацювання семінарських занять, захисту звітів за результатами практик та стажувань, відпрацювання рефератів та доповідей, тощо; уміння працювати в команді – навички які передбачають уміння здобувача працювати із групою осіб як у знайомому колективі так і у не знайомому, делегувати відповідальність та налагоджувати ефективне спілкування і досягати спільної цілі формуються під час опанування ОК: ВП1, ВП2, ВП4, ВП10, ВС3, ВС6, ВС11; лідерські якості – навички можливості спокійної роботи у напруженій обстановці та критичній ситуації, приймаючи зважені рішення, встановлюючи цілі та організуючи пріоритетне планування формуються під час опанування ОК: ВП3, ВП5, ВП8, ВП14, ВС1, ВС7, ВС10, ВС13. Експертна група, під час бесід з фокус-групами, встановила, що здобувачі вищої освіти дійсно мають можливості розвивати лідерські та організаторські якості під час навчання за ОП, вони розуміють що формування соціальних навичок здійснюється в процесі як освітнього процесу так і у повсякденній діяльності, та відмічають їх важливість у подальшій службі, яка вимагає постійного їх використання та вдосконалення, оскільки випускник за даною ОП повинен знати закономірності діяльності та спілкування, застосовувати отримані знання в професійному середовищі, уміти вирішувати конфлікти, працювати у складі миротворчих місій та багатонаціональних міжнародних навчаннях, брати на себе відповідальність та приймати рішення у критичних (аварійних) ситуаціях, зокрема під час ведення боротьби за живучість озброєння та військової техніки.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Освітньо-професійна програма "Пошуково-рятувальні та аварійно-водолазні роботи на морі" яка реалізується у ІВМС дозволяє досягти результатів навчання визначених Професійним стандартом офіцера тактичного рівня Збройних Сил України (пошуково-рятувальні та аварійно-водолазні роботи на морі) який затверджений Командувачем Військово-Морських Сил Збройних Сил України (замовником на підготовку випускників за даною ОП). Аналіз освітніх компонентів ОП та їх змістовного наповнення, наданих експертній групі в рамках візиту до ІВМС, дає можливість стверджувати що 42,1 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення компетентностей визначених Професійним стандартом. Всі визначені Професійним стандартом офіцера тактичного рівня Збройних Сил України (пошуково-рятувальні та аварійно-водолазні роботи на морі) компетентності (військово-професійні та військово-спеціальні), результати навчання (військово-професійної та військовоспеціальної підготовки), службово-бойові функції та їхній опис, повною мірою знайшли своє відображення у ОП.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальний план відповідає ОП та формується навчальним відділенням Інституту з урахуванням пропозицій кафедр, погоджується гарантом ОП, обговорюється та затверджується на засіданні Вченої ради ІВМС. Відповідно до "Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ "ОМА" одиницею вимірювання обсягу навчального навантаження слухача у ІВМС є кредит ЄКТС; обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин; тривалість академічної години – 45 хвилин; співвідношення самостійної роботи слухача та навчальних занять під керівництвом викладача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти становить не менше ніж 1/3 загального обсягу кредитів ЄКТС, відведених на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Базовий розрахунок передбачає тривалість робочого дня здобувача освіти 9 навчальних годин, з них 6 навчальних годин аудиторних занять, 3 навчальні години самостійної підготовки. Загальне тижневе навантаження здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складає 54 години, тижневе навчальне навантаження на виконання навчального плану складає 45 годин, щотижнева самостійна робота складає не менше ніж 24 години загального обсягу навчального часу для . Аналіз навчальних планів та супутніх документів, наданих експертній групі під час візиту до ІВМС, дає підстави стверджувати, що на ОП "Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі" яка реалізується у ІВМС, кількість годин відведених на аудиторні заняття складає 51%, а обсяг самостійної роботи слухача складає 49 % загального обсягу кредитів ЄКТС. За результатами опитування фокус груп зі складу представників роботодавців та академічного персоналу було встановлено, що обсяг навчального часу, відведеного на аудиторні заняття, є достатнім для опанування визначеними ОП компетенціями та результатами навчання. За результатами опитування фокус груп зі складу здобувачів вищої освіти було встановлено, що обсяг завдань на самостійну підготовку є виваженим та дозволяє опрацьовувати навчальний матеріал

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Експертна група зазначила, що підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОП "Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі", яка реалізується у Інституті Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" не здійснюється. ГЕР може погодитись з цією тезою лише частково, оскільки елементами дуальної форми освіти за ОПП є залучення до навчальних занять представників замовника та офіцерів-лідерів із флоту, а також реалізація освітніх компонентів у формі стажування і флотської практики, що сприяє поєднанню теорії і практики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання до ІВМС на 2023 рік оприлюднено на офіційному сайті інституту (<https://bitly.ws/3hRus>) та є доступними для ознайомлення для потенційних вступників. Правилами визначається: порядок прийому документів для вступу на навчання з числа визначених категорій вступників; терміни прийому заяв і документів; строки проведення вступних випробувань; процедури конкурсного відбору та зарахування на навчання; формування та оприлюднення рейтингового списку вступників. У зазначених Правилах дискримінаційних положень не виявлено. Але виявлено деякі неточності, які певною мірою знижують рівень зрозумілості змісту зазначених Правил потенційними вступниками. Так, "Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2023 році" регламентують (п.5.6), що вступники мають право подати заяву про вступ та документи не більше ніж на 4 спеціальності, проте відповідно до додатку 2 "Перелік акредитованих освітніх програм, за якими здійснюється прийом на навчання за ступенем вищої освіти "бакалавр", прийом на навчання у ІВМС у 2023 році здійснюється лише на 2 спеціальності, але на 6 освітніх програм (спеціалізацій). У зазначених Правилах освітня програма ототожнюється з спеціальністю, що у випадку ІВМС є некоректним по відношенню до вступників: "п. 5.7. Заяви подані на певну

освітню програму (спеціальність) до Інституту за різними формами навчання, вважаються фактом подання однієї заяви". Під час фокус груп із адміністративним персоналом ІВМС експертній групі такі неточності були пояснені як механічні помилки. Експертна група відмічає, що ІВМС здійснює максимально-можливе в нинішніх умовах використання інформаційного простору з метою пошуку потенційних вступників на навчання. Так, на офіційному сайті створений бот "КАРАСЬ", за допомогою якого потенційні вступники можуть отримати відповіді на усі питання стосовно вступу до Інституту Військово-Морських Сил НУ "ОМА" (<https://bitly.ws/3hTpE>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

За результатами аналізу "Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2023 році" (<https://bitly.ws/3hRus>), а також зустрічі зі здобувачами вищої освіти та адміністративним персоналом експертна група встановила, що вступники на основі повної загальної освіти подають сертифікат Національного мультипредметного тесту з результатами оцінювання знань з конкурсних предметів або складають вступні екзамени з визначених конкурсних предметів у Інституті. Вступники до Інституту, крім надання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти або складання вступних екзаменів з конкурсних предметів обов'язково проходять психологічне обстеження, оцінку рівня фізичної підготовленості та медичний огляд військово-лікарською комісією. Прийом до ІВМС здійснюється за конкурсом. Проте ЕГ відмічає, що незважаючи на чітко виражену унікальність ОП "Пошуково-рятувальні та водолазно-аварійні роботи на морі" та особливі вимоги до стану здоров'я здобувачів вищої освіти в процесі навчання, що пов'язано з глибоководними роботами, здійсненням водолазних спусків, та отриманням додаткових кваліфікацій таких як "водолаз-підривник" та "водолаз-зварювальник", "Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2023 році" (<https://bitly.ws/3hRus>), не враховують особливості самої освітньої програми. Умови вступу, перелік конкурсних предметів для вступників, вагові коефіцієнти для обрахунку конкурсного балу, вимоги до психологічного обстеження, оцінки рівня фізичної підготовленості та результатів медичного огляду військово-лікарською комісією є сталими для всіх ОП на які здійснюється прийом до ІВМС в 2023 році.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регулюється "Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ІВМС" (<https://bitly.ws/3hTgm>), "Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ "ОМА" (<https://bitly.ws/3hGfd>) та "Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2023 році" (<https://bitly.ws/3hRus>). В зазначених Положеннях визначені чіткі та зрозумілі правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, як під час вступу на навчання, поновлення на навчання (переведення з інших закладів вищої освіти), так і під час академічної мобільності. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого курсантом документа (сертифікат) із переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, із зазначенням кількості кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків курсантів, завіреного закладом вищої освіти (науковою установою) – партнером в установленому порядку. Визнання навчальних досягнень курсантів, які брали участь у програмах академічної мобільності, здійснює спеціальна комісія із перезарахування результатів навчальної діяльності курсантів – учасників академічної мобільності, створена наказом начальника Інституту, до якої входять: начальник кафедри, гарант освітньої програми, викладачі дисциплін, які перезараховуються, завідувач навчально-методичним кабінетом та відповідальний координатор програми академічної мобільності (за наявності). За результатами зустрічей зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони ознайомлені із вказаними процедурами, але прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО по за цією ОП на момент проведення акредитації не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ІВМС визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Зазначені правила викладені у "Положенні про порядок визнання результатів навчання, які отримані у неформальній освіті" (<https://bitly.ws/3hTjw>). Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсній роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті здійснюється на підставі рішення фахової комісії, яка створюється наказом начальника ІВМС. До складу фахової комісії входять (не менше 3-х осіб): заступник начальника ІВМС з навчальної та наукової роботи; гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни, що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті. У випадку прийняття рішення про зарахування навчальної дисципліни в цілому, до навчальної картки здобувача вноситься: назва зарахованої дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, підсумкова оцінка та вказується підстава щодо перезарахування (номер протоколу). Якщо зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми – результати атестації з заходу неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. За результатами зустрічей зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони ознайомлені із вказаними процедурами, але прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО по за цією ОП на момент проведення акредитації не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Програмні результати навчання регламентовані “Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ “ОМА” (<https://bitly.ws/3hGfd>). До методів навчання на ОП відносяться методи активного навчання (робота в малих групах, рольові ігри, моделювання ситуацій, практичні вправи тощо). Науковою та методичною основою викладання на ОП є принципи андрагогіки. НПП мають можливість самостійно обирати методи навчання та викладання, що було підтверджено під час фокус-групи з академічним персоналом за даною ОП. Основні засади студентоцентрованого підходу викладені у “Стратегії ІВМС” (<https://bitly.ws/3hsDS>) та “Положенні про органи курсантського самоврядування ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGgd>) та базуються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Органи курсантського самоврядування (рада курсантів інституту) мають можливість через своїх представників у Вченій раді інституту впливати на вибір форм і методів навчання і викладання на ОП, що відповідає студентоцентрованому підходу. На фокус-групі з представниками курсантського самоврядування було підтверджено факт такого залучення. Під час реалізації освітньої програми періодично відбувається опитування задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання. Під час роботи експертної групи у ІВМС були представлені аналітичні довідки відповідно до яких можна зробити висновок про відповідний відсоток задоволеності здобувачів освіти формами та методами навчання на ОП.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання здійснюється через офіційний сайт ІВМС, на якому розміщено “Положення про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ “ОМА”; “Положення про оцінювання знань курсантів за кредитно-модульною системою” (<https://bitly.ws/3hGhc>); силабуси освітніх компонентів за ОП, які є у відкритому доступі (<https://bitly.ws/3hGhX>). Проте, основним джерелом доступу здобувачів вищої освіти до навчально-методичного забезпечення (зокрема ОП, навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін, навчальних матеріалів) є безпосередньо кафедри ІВМС, які здійснюють підготовку здобувачів за даною ОП. Така інформація відповідає дійсності і є доступною та зрозумілою для всіх учасників освітнього процесу. Розміщення даної інформації безпосередньо в структурних підрозділах зумовлено тим, що більшість освітніх компонентів мають обмеження щодо оприлюднення їх у відкритому доступі. Також перед початком навчання у ІВМС зі здобувачами вищої освіти гарантом проводяться вступні заняття стосовно їх ознайомлення з цілями, змістом та програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання. Ці факти було підтверджено на фокус-групі із здобувачами вищої освіти.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається шляхом: залученням курсантів до наукової діяльності у рамках роботи наукових гуртків товариства курсантів ІВМС відповідно до “Положення про наукову роботу слухачів (курсантів) ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGip>) та “Положення про Наукове товариство курсантів та молодих вчених ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGiI>). На профілюючій кафедрі (кафедрі загальновійськових дисциплін) напрямками досліджень воєнно-наукового гуртка “ГЛИБИНА” є проблемні групи: Організація та безпека при проведенні водозапливних спусків, Організація та ведення водозапливних робіт та Організація лікування специфічних водозапливних захворювань. Зміст досліджень здобувачів відповідають змісту ОК ОП. Здобувачі вищої освіти беруть участь у конкурсах наукових робіт курсантів, що підтверджуються, відповідно, наказами начальника ІВМС від 20.03.2023 № 95 “Про організацію та проведення конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань та спеціальностей у 2022/2023 навчальному році” та від 15.05.2023 № 165 “Про підсумки проведення конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2022/2023 навчальному році”.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик на ОП здійснюється по завершенню вивчення дисциплін для кожного наступного року набору, на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання, зворотного зв'язку (опитування здобувачів після завершення вивчення освітнього компонента), досвіду застосування Збройних Сил України у російсько-українській війні, тенденцій розвитку спеціальності та спеціалізації, результатів відповідних наукових досліджень. Відповідно до рішення начальника ГШ – Головнокомандувача ЗСУ від 30.09.2016 № 3167/С/дск (зі змінами) “Щодо вдосконалення системи впровадження бойового досвіду” та наказів начальника ІВМС від 15.12.2022 № 304 (зі змінами) “Про організацію вивчення та впровадження досвіду ЗС України у освітній процес ІВМС у 2023 році” та від 01.01.2024 № 4 “Про організацію вивчення та впровадження досвіду в 2024 році” в

ІВМС функціонує система узагальнення та впровадження бойового досвіду в освітній процес та наукову і науково-технічну діяльність. В ІВМС реалізовані єдині підходи щодо отримання, вивчення, узагальнення та доведення досвіду до здобувачів вищої освіти. Інформація, що надходить від командування ВМС трансформується за напрямками роботи кафедр ІВМС та відображається у Журналах впровадження досвіду, які ведуться на кафедрах, де показано безпосереднє впровадження у навчальні дисципліни досвіду ЗС України із зазначенням документа, з якого взято матеріал, назви дисципліни, до якої внесені зміни та безпосередньо тему та назву заняття, до якого внесені доповнення або зміни. Крім того, з січня 2024 в ІВМС започатковано випуск Бюлетеня з вивчення досвіду відповідно до напрямків підготовки здобувачів вищої освіти ІВМС, який затверджений протоколом Вченої ради ІВМС від 29.01.2024 № 4/2024.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЕГ встановлено, що НПП та здобувачі вищої освіти використовують міжнародні інформаційні ресурси та бази даних, мають доступ до електронних наукових баз даних SCOPUS, Web of Science в локальній мережі ЗВО (відповідно до договору укладеного Національним університетом “Одеська морська академія” з Державною науково-технічною бібліотекою України). Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти систематично залучаються до проведення тренінгів, семінарів, які проводять представники країн - членів НАТО, в тому числі за програмою DEER, де мають можливість ознайомлення з результатами міжнародних наукових досліджень та світовими практиками. Відмічається активна співпраця ІВМС з Військово-морською академією ім. Ніколи Вапцарова (м. Варна, республіка Болгарія) в питаннях обміну НПП, фахівцями з метою проведення навчальних занять, вивчення досвіду та проведення наукових досліджень, в тому числі підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОП. В рамках зазначеного співробітництва представники ІВМС прийняли участь у тренінгах за курсами відповідно каталогу НАТО та мають можливість підвищити рівень знань іноземної мови (англійської). Крім того НПП підвищують свою кваліфікацію у закордонних закладах вищої освіти, про що було отримано підтвердження під час ознайомлення із сертифікатами підвищення кваліфікації НПП за ОП, а також при спілкуванні з академічним персоналом ІВМС. При цьому за програмою DEER НПП та НП ІВМС проходять наукове стажування в Академії ВМС Республіки Польща імені Героїв Вестерплатте (м. Гдиня, Республіка Польща), що підтверджено відповідним сертифікатами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю, порядок проведення контрольних заходів та критерії оцінювання регламентовані “Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ “ОМА” (<https://bitly.ws/3hGfd>); “Положенням про оцінювання знань курсантів за кредитно-модульною системою” (<https://bitly.ws/3hGhc>) та відповідають рівню програмних результатів навчання. Форми поточного та підсумкового контролю до кожного освітнього компонента вказані в робочих програмах навчальних дисциплін, а також силабусах навчальних дисциплін, які оприлюднені на сайті ІВМС (<https://bitly.ws/3hGhX>). Слід зазначити, що відповідно до “Положення про оцінювання знань курсантів за кредитно-модульною системою” (<https://bitly.ws/3hGhc>) загальна оцінка за ОК має визначатися як середньоарифметична оцінок за модульний і поточний контроль та індивідуальне завдання (якщо воно передбачено силабусом, робочою програмою навчальної дисципліни). Проте ЕГ відмічає, що в силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін не досить чітко сформульовано результати оцінювання, а саме – використовуються різні підсумкові рейтингові бали та підсумкові оцінки за шкалою ECTS під час трансформації рейтингової оцінки. Так в робочих програмах навчальних дисциплін наведені шкала оцінювання (національна та ECTS), визначені критерії в балах, за допомогою яких здійснюється оцінювання здобувачів вищої освіти, але в силабусах окремих навчальних дисциплін, що викладені на сайті ІВМС, не вказана відповідність отриманих балів відповідній національній шкалі оцінювання та національній оцінці, що ускладнює отримання інформації здобувачами вищої освіти порядку оцінювання за даними навчальними дисциплінами. За результатами спілкування зі здобувачами вищої освіти ЕГ встановлено, що вони мають достатній доступ до інформації щодо форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів. Також підтверджено інформацію щодо доведення НПП до курсантів безпосередньо інформації щодо форм контролю та критеріїв оцінювання на першому занятті з відповідної ОК, а перед контрольним заходом здобувачі вищої освіти отримують консультацію, на якій детально доводиться порядок проведення цього контрольного заходу.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 254 “Забезпечення військ (сил)”. ОП передбачає атестацію здобувачів вищої освіти у формі єдиного державного

кваліфікаційного іспиту та комплексного екзамену з фізичної підготовки. Атестація випускників завершується видачею диплому про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр забезпечення ВМС, офіцер тактичного рівня.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є доступними для усіх учасників освітнього процесу, висвітлені у силабусах ОК (<https://bitly.ws/3hGhX>), а також у робочих програмах навчальних дисциплін. Процедура проведення контрольних заходів регламентована внутрішніми документами ІВМС: “Положенням про організацію освітнього процесу в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGfd>), “Положенням про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGqC>), а також “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGoH>) та “Методичними рекомендаціями щодо організації та проведення атестації здобувачів фахової передвищої та вищої військової освіти, слухачів-інтернів” (<https://bitly.ws/3hGhc>). Процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентовано “Положенням про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та вирішення конфліктних ситуацій в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGpy>). У разі потенційного або реального конфлікту інтересів, у разі виникнення питань щодо об'єктивності екзаменаторів здобувачі вищої освіти можуть звернутися із письмовою заявою на ім'я начальника ІВМС або створеної на період проведення атестації Апеляційної комісії. За цією заявою проводиться службове розслідування встановленим порядком. Якщо питання об'єктивності екзаменатора та/або конфлікту інтересів має корупційну складову, здобувачі вищої освіти у письмовій формі звертаються до уповноваженого підрозділу ІВМС з питань запобігання та виявлення корупції. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується: різноманітністю форм і методів оцінювання контрольних заходів; використанням практичних, розрахунково-графічних, тестових завдань, як у письмовому вигляді так і при використанні комп'ютерних програм; комісійним оцінюванням рівня знань та умінь за освітніми компонентами. За результатами спілкування зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за даною ОП ЕГ встановлено, що вони мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. За час існування ОП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовано внутрішніми нормативними документами: “Положенням про академічну доброчесність в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGnR>), “Положенням про організацію освітнього процесу в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGfd>), “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hGoH>). На сайті ІВМС створено відповідне вкладення “Забезпечення якості вищої освіти” (<https://bitly.ws/3hGoP>), де у відкритому доступі викладено нормативно-правову базу ІВМС щодо академічної доброчесності. Здобувачі освіти за даною ОП залучаються до заходів популяризації академічної доброчесності ІВМС. В якості інструменту протидії порушенням академічної доброчесності в ІВМС використовується програмне забезпечення сервісу “eTXT Антиплагіат” та “Advego Plagiat”, які є безкоштовні та перебувають у вільному доступі, який безпосередньо здійснює призначений підрозділ військової частини А1113 (науковий підрозділ, який має визначені функціональні обов'язки та не долучається до освітнього процесу ІВМС). На даний час в ІВМС створюється підрозділ, відповідальний за забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, в подальшому функція організації та контролю проведення заходів із забезпечення дотримання академічної доброчесності (у тому числі щодо запобігання та виявлення академічного плагіату), буде покладено на зазначений підрозділ, але на момент роботи експертної групи ця функція ще реально виконується представниками зазначеної військової частини. За результатами спілкування зі здобувачами вищої освіти та академічним персоналом, а також у ході вивчення представлених документів ЕГ встановлено, що у ІВМС є можливість використовувати дистанційний курс академічної доброчесності, який розміщений на фондах центру дистанційного навчання НУОУ.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз відомості про якісний склад НПП, які забезпечують освітній процес за даною ОП та відповідність їхньої професійної та педагогічної кваліфікації освітнім компонентам, дає можливість стверджувати їх відповідність за освітою та/або науковим ступенем і вченим званням. Крім того, з 36 НПП 27 мають досвід професійної діяльності у ЗС України (зокрема Військово-Морських Силах) за фахом, який відповідає ОК. Науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за даною ОП 21 НПП мають наукові ступені, з них 12 вчене звання "доцент", 1 "старший дослідник". Таким чином, академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Добір НПП Інституту ВМС, які залучені до викладання ОК даної ОП, здійснюється відповідно до спільного наказу МОН та МО України від 25.08.2024 № 251/926 (зі змінами) "Про затвердження Порядку заміщення на конкурсній основі вакантних посад НПП ВВНЗ, військових навчальних підрозділів ЗВО та керівників закладів фахової передвищої освіти, військових ліцеїв, що належать до сфери управління МО України" (<https://bit.ly/3HRj8f2>) та "Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП Інституту ВМС НУ "ОМА", затвердженого начальником Інституту 23.01.2020 та ухваленого Вченою радою інституту (протокол № 5 від 23.01.2020 р.)" (<https://bit.ly/3U8QkV1>). Процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Наразі під час дії правового режиму воєнного стану конкурсний добір НПП не здійснюється, а вакантні посади заміщуються шляхом призначення. При призначенні НПП враховується відповідність їхнього фаху, рівня професіоналізму та спроможність забезпечити викладання ОК відповідно до цілей ОП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

До організації освітнього процесу та реалізації ОП активно залучаються представники роботодавця. Так, членом робочої групи з розроблення даної ОП був старший офіцер пошуково-рятувальної служби управління підтримки Командування ВМС ЗСУ, ОП погоджена із представниками роботодавця, а саме: Директором Департаменту військової освіти і науки МО України та Командувачем ВМС ЗСУ, на ОП отримано відгук-рецензію від начальника науково-дослідного управління розвитку ОВТ ВМС науково-дослідного центру ЗСУ. Представники роботодавця приймають участь у засіданнях кафедри загальновійськових дисциплін, яка є структурним підрозділом, відповідальним за реалізацію ОП. Так 24.04.2022 року (протокол засідання кафедри від 24.04.2022 № 7) представник роботодавця Бурлака Л. запропонував введення у ОП нового ОК "Технологія підводного зварювання". Основною формою практичної підготовки курсантів є навчальна практика (9 кредитів) і флотське стажування (6 кредитів), які проводяться на кораблях і в частинах ВМС ЗСУ. Базу для проведення даних форм практичної підготовки надає роботодавець відповідно до Плану проведення військового стажування (практики) курсантів інституту ВМС на кораблях і частинах ВМС ЗСУ. Крім того, щорічно представники роботодавця очолюють екзаменаційні комісії під час підсумкової атестації випускників та готують Звіт екзаменаційної комісії про проведення атестації випускників, в якому констатуються проблемні питання освітнього процесу та підготовки курсантів, а також надаються пропозиції та рекомендації щодо удосконалення освітнього процесу. Так, у 2023 році було запропоновано звернути увагу на вивчення бойового досвіду в/ч і підрозділів ВМС, що було реалізовано у 2024 році через опублікування щомісячного "Бюлетеня з вивчення досвіду відповідно до напрямків підготовки здобувачів вищої освіти Інституту ВМС НУ "ОМА".

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Експертна група підтверджує, що до викладання ОК залучаються професіоналі-практики. Так, з 35 НПП 27 мають практичний досвід професійної діяльності у ВМС ЗСУ, серед них: Гринчак С., Дехта В., Святівський В., Сапіга В., Завгородній Д., Довгошеєнко А., Казнадей С., Слободянюк М., Чемерісін В., Шевченко Р. Експертами у галузі є Чабан О., Шапо В., Гринчак С., Світівський В., Завгородній Д., Чемерісін В., Шевченко Р. Безпосередньо до проведення аудиторних і факультативних занять представники роботодавця залучаються згідно з Планом проведення занять з курсантами (слухачами) Інституту ВМС на навчальний рік, який реалізується у відповідності з наказом ГШ ЗСУ від 21.04.2017 р. № 145 "Про порядок планування та проведення занять керівним складом структурних підрозділів ГШ ЗСУ та ОВУ, які є замовниками на підготовку військових фахівців з курсантами (слухачами) ВВНЗ та ВНП ЗВО". Так, у 2023-2024 навчальному році до проведення аудиторних та факультативних занять залучались: Командувач ВМС ЗСУ, начальник управління доктрин та індивідуальної підготовки Командування ВМС, начальник відділу підготовки в/ч 4251, флагманський штурман відділу підготовки в/ч А4271, начальник відділу кораблебудування та енергетики - заступник начальника управління кораблебудування Командування ВМС. Таким чином, організаційних проблем щодо залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів у галузі та представників роботодавців у Інституті ВМС немає.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Механізм сприяння професійному розвитку НПП Інститутом ВМС реалізовується у відповідності до Положення про підвищення кваліфікації НПП Інституту ВМС НУ"ОМА" (<https://bit.ly/3U8QkV1>). Наразі, в Інституті ВМС реалізується План підвищення кваліфікації НПП (військовослужбовців) на 2023-2026 рр., яким передбачено підвищення кваліфікації через проходження НПП курсів підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності в Національному університеті оборони України та Військовій академії (м. Одеса). Разом з цим, НПП за власною ініціативою та сприяння керівництва Інституту і кафедр проходять різноманітні заходи професійного розвитку, а саме: науково-педагогічні стажування у закладах вищої освіти ЄС, зокрема у Литовській морській академії, Університеті фінансів, бізнесу і підприємництва (Болгарія), українські та закордонні он-лайн проекти, тренінги та курси з питань освіти, науки та академічної доброчесності, застосування дистанційних технологій у сфері освіти, програма ДЕЕР в Україні, особисте стажування на кораблях та у військових частинах ВМС ЗСУ, курси та науковопедагогічні стажування у ЗВО та

ВВНЗ України, участь у міжнародних, всеукраїнських та міжвузівських наукових форумах та інше. Участь у даних заходах професійного розвитку НПП підтверджується відповідними сертифікатами або звітами, які розглядаються на засіданнях кафедри. В результаті всі НПП, які задіяні в реалізації даної ОП мають не менше 6 кредитів проходження заходів професійного розвитку (підвищення кваліфікації) НПП. Також слід зазначити, що, враховуючи необхідність забезпечення сумісності з країнами-членами НАТО, доцільно вивчити можливість підвищення кваліфікації НПП у ЗВО відповідної спрямованості в країнах-членах НАТО, а також визначити потенційних кандидатів з числа НПП (особливо військовослужбовців) та рівня володіння ними іноземними мовами.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заохочення НПП здійснюється, як правило за результатами діяльності за квартал, семестр та навчальний рік. Підставою для заохочення є результати рейтингового оцінювання НПП, яке проводиться відповідно до Положення про оцінювання якості НПП і ПП НУ "ОМА". Крім того, НПП заохочуються до пам'ятних дат та професійних свят ВМС та ЗСУ. Система заохочення полягає у преміюванні НПП, оголошенні їм подяк, нагородженні грамотами, відомчими та державними відзнаками. Так наприклад, наказом начальника Інституту ВМС від 20.12.2023 № 379 заохочено грошовою премією: Назаренко К., Чабан О., Черемісін В., Гончаренко П., Слободянюк В., Беньковська Н. Наказом начальника Інституту ВМС від 22.12.2024 № 382 з нагоди Дня Збройних Сил України заохочено премією: Сваричевська А., Лемберський О., Назаренко К., Чабан О., Черемісін В., Гончаренко П., Слободянюк В., Шапо В., Дяченко В. Крім того, під час навчально-методичних зборів НПП за результатами діяльності за семестр та навчальний рік доводиться рейтинг НПП та визначаються ті, хто досягнув кращих результатів. Таким чином, в Інституті діє система стимулювання та заохочення професійного розвитку НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ встановила, що фінансові ресурси задовільняють меті реалізації ОП і формуються на основі фінансових надходжень за загальним та спеціальним фондами. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за даною ОП задовільняє реалізації ОП. Освітній процес за всіма ОП Інституту ВМС, у тому числі і даної ОП, здійснюється в навчальних корпусах, лабораторіях, тренажерних комплексах, на полігонах, у навчальному центрі, на кораблях і в частині ВМС ЗСУ. Для практичної підготовки курсантів використовується тренажерна база НУ "ОМА" та Інституту ВМС, яка включає в себе навчально-лабораторне обладнання, пристрої, системи та комплекси озброєння і техніки, що розташовані у навчальних та лабораторних корпусах університету. Для проведення практичних занять використовується навігаційно-тактичний тренажер "Dangerous waters", тренажер з керування кораблем NTPRO-5000, систематично використовується матеріально-технічна база навчально-вітрильного фрегату "Дружба", для проведення занять іноземними мовами використовується два лінгафонні кабінети, також у навчальному процесі застосовується комп'ютерний клас (клас інформаційних технологій). Для забезпечення практичної складової підготовки фахівців пошуково-рятувальних та водолазно-аварійних робіт на морі використовуються сучасні зразки водолазного спорядження замкнутого та напівзамкнутого циклу, виготовлене з матеріалів антиманітного сплаву. Для відпрацювання елементів покидання аварійного корабля використовуються спеціальні рятувальні костюми та рятувальні плоті. Тренажери по боротьбі з водою і вогнем використовуються для проведення практичних занять по боротьбі за живучість корабля (судна). В барокамері здобувачі проходять тренування із протидії наркотичній дії азоту на організм, а також надання допомоги аварійному водолазу з правильним вибором режимів лікування рекомпресії. Триває робота із включенням Водолазної школи до складу Інституту ВМС. Кафедрами Інституту ВМС розроблено та повністю забезпечено освітній процес відповідним навчально-методичними матеріалами з усіх навчальних дисциплін, які сприяють досягнення цілей, завдань, ПРН.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Інститут ВМС забезпечує безоплатний доступ НПП та здобувачів до всієї інфраструктури, яка необхідна для реалізації освітнього процесу відповідно до ОП. В ІВМС діє бібліотека, яка налічує 3563 примірники друкованих видань, у тому числі: навчальної та методичної літератури - 1320, військові публікації та видання - 1068, словники, довідники, енциклопедії - 257, художня та публіцистична література - 716, інші видання - 202. В бібліотеці розроблений електронний каталог видань. НПП та здобувачі вищої освіти мають можливість на безоплатній основі користуватись бібліотечним фондом, у тому числі електронною бібліотекою НУ "ОМА", через які здобувачі вищої освіти забезпечуються необхідними навчальними матеріалами відповідно до ОП (підручниками, посібниками, НМК, науковою літературою, тощо). Бібліотечний фонд Інституту щороку поповнюється спеціалізованою літературою і періодичними виданнями шляхом отримання видань від військових частин і установ, співпрацею з

обміннорезервними фондами бібліотек Одеси і завдяки волонтерській допомозі. Бібліотека отримує військові науковотехнічні збірники та журнали: "Морська безпека та оборона", "Випробування та сертифікація", "Озброєння та військова техніка", "Стратегічна панорама", Збірники наукових праць НАСВ ім Гетьмана П. Сагайдачного та Військової академії (м. Одеса). Всі приміщення інституту підключені до мережі інтернет НУ "ОМА".

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

освітнє середовище є цілком безпечним для життя та здоров'я здобувачів, а також дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Курсанти знаходяться на повному державному утриманні. Моніторинг потреб і інтересів здобувачів вищої освіти виконується під час проведення опитувань курсантів під час оцінки моральнопсихологічного стану. Результати моніторингу свідчать про загальну задоволеність умовами навчання, харчування, проживання та повсякденної діяльності. Безпека освітнього середовища досягається діяльністю відповідних підрозділів: служба охорони праці, служба військ, квартирно-експлуатаційна служба, медичний пункт, чергова служба добового наряду з відповідними технічними засобами охорони. Санітарно-технічний стан приміщень відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, в них забезпечується необхідний тепловий, санітарний і протипожежний режим. В Інституті є штатний начальник служби пожежної безпеки та позаштатний пожежнорятувальний підрозділ (Наказ НІ від 15.01.2024 р. № 7). Розроблений та погоджений в Південному територіальному відділі пожежної безпеки "План пожежної безпеки Інституту". Здобувачі вищої освіти безоплатно користуються послугами медичної служби ІВМС, поліклініки та госпіталю ВМКЦ ПР у м. Одеса. Щорічно курсанти в обов'язковому порядку проходять диспансеризацію, яка передбачає визначення як фізичного стану, так і стану психічного здоров'я. Для задоволення духовних потреб та психологічної підтримки в Інституті ВМС діє душпастирська служба, якою опікується військовий священник (капелан), систематично з особовим складом проводяться зустрічі і духовні бесіди, курсанти відвідують релігійні обряди в храмах.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація з курсантами в Інституті ВМС відбувається шляхом безпосереднього спілкування курсантів з керівництвом інституту та кафедр, а також через представництво кожного курсу у органі місцевого самоврядування або шляхом звернення до кураторів. Так, розпорядком дня Інституту ВМС передбачені години прийому з особистих питань керівним складом Інституту, а у невідкладних випадках – негайно. Положенням про студентське самоврядування визначено обов'язкова зустріч начальника Інституту з представниками студентського самоврядування не менше 1 разу на півроку, але після звернення представників самоврядування до керівництва Інституту такі зустрічі проводяться щотижнево. Прикладом такої комунікації та реагування керівництва на запити курсантів є участь студентського самоврядування у плануванні, організації та контролі харчування курсантів. Начальник інституту ВМС у відповідності до план-календарю періодично проводить зустрічі з підрозділами курсантів, де особисто відповідає на всі їх питання або приймає рішення щодо вирішення проблем в разі їх наявності. На зустрічі залучаються також заступники начальника інституту та начальники служб забезпечення. Консультативну допомогу надають психологи відділу морально-психологічного забезпечення та фахівці групи психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу. Результати періодичних опитувань та тестувань здобувачів ОП свідчать про загальну їх задоволеність (75%). Для інформування вступників та інших учасників освітнього процесу з особливостями навчання використовується чат-бот "Карасик".

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Інститут ВМС забезпечує реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Так, на сайті Інституту ("Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2023 році" (<https://bit.ly/3JPbW4d>)) розміщена інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу та механізм зарахування окремих категорій вступників. Особлива увага приділяється роботі з курсантами з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників бойових дій, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва. Особи, які вступають до Інституту ВМС, проходять медичний огляд, який здійснюється штатними військово-лікарськими комісіями, розташованих за місцем дислокації військових частин ВМС. Відповідно, навчання осіб із особливими освітніми потребами на ОП не передбачено. Проте, Інститут ВМС створює достатні умови для перебування на території ВВНЗ таких осіб.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Інтерв'ювання фокус-груп, особливо здобувачів вищої освіти та НПП, задіяних до реалізації ОП, підтвердило, що в Інституті ВМС функціонує система вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка врегульована «Положенням про запобігання та протидію булінгу ...» (<https://bitly.ws/3hS4d>). З метою запобігання дискримінації та сексуальних домагань в Інституті призначено позаштатного радника начальника Інституту з гендерних питань (<https://bitly.ws/3hS4h>). Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій розміщені на веб-сайті в розділах "Інститут" та "Освіта". З метою захисту психологічного здоров'я учасників освітнього процесу в Інституті ВМС розроблено «Положення про запобігання та протидію булінгу ...» (<https://bitly.ws/3hS4d>). Питаннями щодо запобігання корупційній діяльності, виявлення та усунення корупціогенних факторів в Інституті ВМС опікується уповноважений Інституту з питань запобігання та виявлення корупції (наказ начальника Інституту від 24.08.2023 р. №137). Основні документи, щодо антикорупційної діяльності в Інституті ВМС розміщені на веб-сайті у вкладці "Протидія корупції" (<https://bit.ly/3QdSpoE>). Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ІВМС, відбувається відповідно до Закону

України “Про доступ до публічної інформації”, Закону України “Про звернення громадян” та Статутів ЗС України. В Інституті постійно проводяться заходи щодо протидії корупції: у 2021 році НПП (зокрема, НПП з числа військовослужбовців) пройшли базовий курс “Стоп корупція для військовослужбовців” на платформі “Дія” (Міністерства цифрової трансформації України); наради з керівниками підрозділів з питань профілактики і попередження фактів корупції, вимагання подарунків, неправомірної вигоди, тощо. Орган студентського самоврядування долучений до механізму вирішення всіх можливих конфліктних ситуацій шляхом доведення відповідної інформації особисто до начальника інституту та його заступників.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ІВМС послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм відповідно до “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІВМС” (<https://bitly.ws/3hSSc>). ОП введена в дію у 2021 році. У 2023 році відбувся перегляд ОП із залученням до цього процесу стейкхолдерів. Основними змінами ОП є: перегляд переліку та кількості кредитів освітніх компонентів, форми атестації здобувачів, приведення компетентностей та програмних результатів навчання до вимог роботодавця - командувача ВМС ЗСУ та Стандарту вищої освіти за спеціальністю. Проте ЕГ відмічає, що до складу робочої групи з перегляду ОП залучені здобувачі вищої освіти із спорідненої ОП. Крім того ЕГ відмічається факт відсутні фіксування й оприлюднення на офіційному вебсайті зауважень і пропозицій роботодавців та інших зацікавлених сторін за даною ОП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо є повноцінними партнерами у процесах забезпечення якості ОП, що регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті ВМС НУ “ОМА”” (<https://bitly.ws/3hGfd>). Існує зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, керівництвом структурного підрозділу, а також з керівництвом ІВМС через присутність на засіданнях структурних підрозділів інституту, Вченої ради ІВМС, періодичні опитування, результати яких впливають на зміст навчання і викладання. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час формування освітніх компонентів, зокрема під час навчання із здобувачами вищої освіти регулярно проводяться опитування. Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів та представників курсантського самоврядування вони підтвердили, що достатньо обізнані зі своїми правами щодо участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості освітніх програм та виступають ініціаторами змін у навчальному процесі, заходів щодо його покращення, внесенні змін до освітніх програм і навчальних планів. Здобувачі можуть звертатися зі своїми пропозиціями до представників курсантського самоврядування, до представників Вченої ради від здобувачів, можуть обговорювати їх з керівництвом інституту, кафедр та НПП. Експертами підтверджено, що за результатами залучення здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів до корегування змісту освітніх компонентів в 2022 та 2023 роках були враховані їх пропозиції, а саме внесення змін до ОК “Організація боротьби за живучість корабля”, які відображені в протоколах засідань кафедри від 25.05.2022 р. № 11, від 26.04.2023 р. № 9.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Взаємодія з роботодавцем носить систематичний характер. Роботодавець – Командування ВМС ЗСУ, безпосередньо і систематично приймає участь у забезпеченні якості ОП та навчальних планів, як зовнішній партнер. Ця участь полягає у наданні допомоги при розробці та перегляду ОП шляхом роботи у складі робочої групи; систематичному проведенні навчальних занять; доведення бойового досвіду застосування; участі у навчально-методичних зборах; підсумковій державній атестації випускників; залучення керівного складу та НПП ІВМС до фахового збору з офіцерами корабельного складу ВМС ЗСУ. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців було встановлено, що вони безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі у проектній групі при розробленні ОП, наданні рецензій, при проведенні занять зі студентами, проходженні курсантами навчальної практики та флотського стажування, спільних заходах ЗВО та роботодавців, участі у науковопрактичних конференціях (семінарах), робочих зустрічей з потенційними роботодавцями. Роботодавці підтвердили, що вони мають змогу висловити свої зауваження та рекомендації щодо вдосконалення ОП та вони приймаються до уваги.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В ІВМС відпрацьована процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників, яка полягає у щорічному поданні відгуків командирами військових частин, в яких випускники проходять службу. Через рік після проходження ними служби відділення персоналу та стройове ІВМС збирає та узагальнює відгуки від командирів військових частин, які потім обговорюються на засіданні Вченої ради ІВМС. Також, моніторинг кар'єрного шляху випускників здійснюється на кафедрах, за можливістю проводяться зустрічі випускників минулих років з керівництвом інституту, НПП, здобувачами вищої освіти, де здійснюється обмін досвідом. За результатами зустрічей та отриманої інформації від роботодавців проводиться аналіз кар'єрного зростання випускників, який має суттєвий вплив на процес удосконалення ОП та забезпечення якості освіти. На даний час випускників безпосередньо за даною ОП немає.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що впроваджена у ІВМС, передбачає відповідальність усіх учасників освітнього процесу за якість освіти. В ІВМС застосовуються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП на основі виявлених недоліків внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти в освітній програмі та освітній діяльності за нею. Свідченням цього є залучення стейкхолдерів до обговорення та оновлення редакції ОП у 2023 році в частині перегляду переліку та кількості кредитів освітніх компонентів, форми атестації здобувачів, приведення компетентностей та програмних результатів навчання до вимог роботодавця - командувача ВМС ЗСУ та Стандарту вищої освіти за спеціальністю. Під час зустрічі з фокус-групами академічного, адміністративного персоналу було ЕГ отримала підтвердження інформації щодо заходів, які спрямовані на підвищення кваліфікації НПП та іншого персоналу, що залучений до організації освітнього процесу, шляхом їх участі, в тому числі, у проходженні курсів підвищення кваліфікації на платформі Prometheus, додаткових заходах з гарантантами освітніх програм. Експертна група встановила, що існуюча система забезпечення якості ЗВО дозволяє забезпечити своєчасне реагування на виявлені недоліки в ОП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОП підлягає первинній акредитації. Під час корегування ОП враховувався досвід акредитації спеціальностей із 25 галузі знань на першому рівні вищої освіти. Робочою групою, що відповідає за формування ОП, систематично вивчається досвід проходження акредитацій за спорідненими спеціальностями (254 "Забезпечення військ (сил)", 255 "Озброєння та військова техніка"), які реалізуються в інших ВВНЗ України. Цей досвід враховується при перегляді ОП, а саме в частині збереження практичної підготовки після кожного року навчання.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ході зустрічей з фокус-групами експертна група пересвідчилась, що культура якості ІВМС знаходиться на високому рівні, між всіма учасниками освітнього процесу налагоджена активна комунікація з приводу можливих удосконалень ОП та освітньої діяльності. Роботодавці та здобувачі вищої освіти надають пропозиції щодо удосконалення ОП, керівництво структурних підрозділів та ІВМС до них дослуховується. Всі учасники освітнього процесу розуміють, що розвиток ОП та освітньої діяльності за нею це завдання, до якого залучається кожен з них. ІВМС комплексно підходить до утвердження та поширення культури якості: вдосконалюється освітнє середовище, проводяться заходи патріотичного виховання, створюються умови для розвитку здобувачів та НПП у всіх сферах.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Основні права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ІВМС" чітко регламентовано нормативно-правовими актами України та внутрішніми нормативними документами, які розміщені на сайті Інституту (<https://ivms.mil.gov.ua/>) і є загальнодоступними, зокрема: "Положення про Інститут Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (<https://bitly.ws/3hsAr>); документи з організації освітньої діяльності (<https://bitly.ws/3hGhc>); документи зі забезпечення якості вищої освіти (<https://bitly.ws/3hGoP>); "Положення про органи курсантського самоврядування Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (<https://bitly.ws/3hSUs>); "Колективний договір на 2021-2025 рр.", прийнятий на загальних зборах трудового колективу Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (<https://bitly.ws/3hSUB>). Правила і процедури, що регламентують права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На підставі наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Переліку відомостей Міністерства оборони України, які містять службову інформацію (ПСІ-2023)” від 17.10.2023 № 605 (<https://bitly.ws/3hSUG>), а також наказу Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію (ПСІ-2023)” від 30.01.2023 № 12 Інститут ВМС не оприлюднював проєкт ОП на вебсайті Інституту. Разом з цим Проєкт ОП був надісланий до Командування ВМС ЗС України для отримання зауважень та пропозицій що підтверджує наявність відгуку-рецензії від роботодавця. Освітня програма погоджена замовником – Командувачем ВМС ЗС України (<https://bitly.ws/3hsIY>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На підставі наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Переліку відомостей Міністерства оборони України, які містять службову інформацію (ПСІ-2023)” від 17.10.2023 № 605 (<https://bitly.ws/3hSUG>), наказу Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію (ПСІ-2023)” від 30.01.2023 № 12 Інститут ВМС не оприлюднює інформацію про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти). Проте ЕГ відмічає, що вся необхідна інформація доводиться до здобувачів вищої освіти та інших зацікавлених сторін керівництвом Інституту і кафедрами на початку та під час реалізації освітнього процесу. Слід зазначити, що на сайті Інституту ВМС оприлюднені силабуси навчальних дисциплін, за допомогою яких зацікавлені сторони можуть ознайомитись з цілями та очікуваними результатами навчання за певними освітніми компонентами, у тому числі із освітніми компонентами вільного вибору здобувачів (<https://bitly.ws/3hGhX>). Також на сайті інституту можна ознайомитись з переліком спеціальностей та освітніх програм, за яким Інститут здійснює освітню діяльність (<https://bitly.ws/3hSWc>, <https://bitly.ws/3hRus>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Розширити співробітництво в межах реалізації ОП з військовими ЗВО, які здійснюють підготовку для структур Сектору безпеки та оборони України, що зацікавлені у випускниках за ОП (ДПСУ, ССО, НГУ і т.д.), зокрема Національною академією Державної прикордонної служби, Військовою академією (м.Одеса) та Національною академією Національної гвардії України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Переглянути механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОП та надати можливість здобувачам вищої освіти здійснювати вибір освітніх компонентів з інших ОП, які реалізуються у ІВМС; привести механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії за ОП у відповідність до вимог нормативних документів ІВМС та надати здобувачам вищої освіти можливість формування індивідуального навчального плану на кожен наступний рік підготовки. В процесі удосконалення ОП, врахувати, що елементами дуальної форми освіти за ОП є залучення до навчальних занять представників замовника та офіцерів-лідерів із флоту, а також реалізація освітніх компонентів у формі стажування і флотської практики, що сприяє поєднанню теорії і практики.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

під час розроблення "Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ІВМС в 2024 році" усунути неточності у формулюванні змісту Правил, та розглянути можливість врахування особливостей ОП "Пошуково-рятувальні та водозлазно-аварійні роботи на морі", наприклад шляхом поглибленого медичного обстеження потенційних здобувачів вищої освіти, з метою можливості за станом здоров'я виконання під час навчання глибоководних робіт, здійснення водозлазних спусків, та отримання додаткових кваліфікацій таких як "водозлаз-підривник" та "водозлаз-зварювальник".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

До початку нового навчального року переглянути зміст силябусів за даною ОП, з метою доведення до здобувачів вищої освіти ПРН нормативних ОК за даною ОП, та розробити механізм інформування, як потенційних вступників на ОП, так і здобувачів вищої освіти, щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

До початку нового навчального року уточнити єдиний порядок оцінювання здобувачів вищої освіти, на підставі чого внести зміни до силябусів, робочих програм навчальних дисциплін, та привести до збалансованого підходу щодо визначення загальної оцінки для ОК; до початку нового навчального року закінчити процес набуття спроможностей підрозділом, відповідальним за забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти з подальшою передачею йому функцій щодо організації та контролю проведення заходів із забезпечення дотримання академічної доброчесності; до початку нового навчального року розглянути питання щодо заключення договору на отримання послуг з перевірки на плагіат із залученням відповідного ліцензійного програмного забезпечення та визначити посадових осіб безпосередньо на кафедрах для виконання перевірки на плагіат визначених наукових праць.

Критерій 6. Людські ресурси

Керівництву Інституту ВМС на 2024-2025 рік та у подальшому планувати підвищення кваліфікації НПП з урахуванням різних форм професійного розвитку; начальникові групи міжнародного військового співробітництва ІВМС протягом 2 семестру 2023-2024 навчального року провести моніторинг закладів вищої освіти країн ЄС та країн-членів НАТО, з якими доцільно організувати співпрацю щодо професійного розвитку НПП, а також сформувати, з урахуванням володіння іноземною мовою, реєстр кандидатів на навчання, науково-педагогічне стажування, тощо з числа НПП (особливо військовослужбовців). керівництву Інституту до початку 1 семестру 2024-2025 навчального року вивчити питання щодо підписання Меморандуму про співпрацю з наукової, та освітньої діяльності з Національним університетом оборони України, у тому числі щодо можливості підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Керівництву Інституту ВМС протягом 2 семестру 2023-2024 навчального року вивчити питання щодо підписання відповідного Меморандуму про співпрацю з Національним університетом оборони України з метою забезпечення безоплатного доступу до репозитарію та електронної бібліотеки НУОУ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

До початку нового навчального року переглянути та оновити положення документів ІВМС, що регламентують організацію внутрішньої системи забезпечення якості освіти ІВМС; продовжити фіксування зауважень та пропозицій заінтересованих сторін на офіційному вебсайті.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Керівництву Інституту ВМС протягом 2 семестру 2023-2024 навчального року розглянути можливість оприлюднення на сайті ЗВО інформації стосовно ОП, які не розкривають службову інформацію відповідно до наказу МО України "Про затвердження Переліку відомостей МО України, які містять службову інформацію та наказу ГШ ЗС України від 30.01.2023 №12".

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

МАЙСТРЕНКО ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ